

Povprašal je, kaj se je zgodilo. Malce je pomišljal, potem pa je mignil ne daleč stoječemu izvoščeku ter se odpeljal z otrokom in materjo izmed osuple množice.

Šuma bede.

Srbska pravljica. Poslovenil R. D.

emna noč je bila, ko je neki mladenič stal ob robu gozda. Obkroževalo ga je visoko drevje in gosto grmovje a s kamenjem posuti potje so se križali na vse strani. Skraja je mladenič korakal brzo s povešenimi očmi in globoko zamišljen. Ni opazil, da je gozd čezdalje gosteji, dokler ni končno padel preko neke korenine. Sedaj je še-le spoznal, da je zašel in da se nahaja v strahoviti pustinji. Brzo je vstal in hitel naprej, sedaj po tej, sedaj po oni poti, da bi čim preje prišel iz gozda. Toda zaman; blodeč po gozdu je opazil, da se bliža onemu mestu, kjer je bil najprej. Tu je legel na zemljo, moči so mu pošle in glad ga je počel moriti. Mladenič si je z rokama pokrtil obraz in pričel glasno vzdihovati. Ko je zopet dvignil glavo, se je stresel; pred njim so stali trije možki, katerih ni videl prej. Prvi je imel sè zlatom vezeno obleko a pas mu je bil obsut z dragim kamenjem. Drugi je nosil črno haljo, prepasano z rudečim pasom. Tretji je nosil plavo haljo a okolo trupla kožnat pas, v močni roki pa je držal sekiro.

«Kaj delaš tukaj?» vprašali so ga h krati vsi trije.

«Umiram», je odgovoril mladenič, »usmilite se me».

«Česa želiš?»

«Želim, da pridem čim prej iz te šume».

«Izberi si jednega izmed nas, da te bo vodil».

Mladeniču je najbolje ugajal oni, ki je imel sè zlatom vezeno obleko, torej je rekel:

«Tebe sem si izbral».

Človek v zlati obleki se je nasmejal in mladeniču podal roko, a ostala sta izginila. Brzo je korakal mladenič za svojim vodnikom. Kmalu sta ostavila pot za sabo. No, dasiravno sta hodila že več ur, bila sta še vedno v gozdu.

«Truden sem, nemorem dalje», je rekel mladenič in postal.

«Pot je dolga, a tvoje noge so slabe», je rekel mož, «jaz te ne morem več spremljati. Toda za nekaj ur prijezdi tu mimo nek pot-

nik. Vzemi ta-le meč in prisvoji si njegovega konja, ki te ponese dalje».

«Joj meni!» zavpije mladenič in razprostre obe roki. Kdo si ti, ki mi tako svetuješ?»

«Jaz sem zločin!»

«Beži od mene!» zavpije mladenič in se vrže na zemljo. Slišal je le še peklenski krohot in bil je zopet sam.

Ko je zopet odprl oči, stala sta pred njim dva človeka.

«Kaj delaš tukaj?» vprašata ga.

«Umiram, usmilita se me».

«Česa želiš?»

«Da pridem čim prej iz te šume».

«Voli si torej jednega od naju, ki te bode vodil iz gozda.»

Mladenič ju je pogledal in je rekel onemu, ki je nosil črno obleko in rudeč pas:

«Tebe sem si izvolil».

Molče mu je neznanec podal roko in ga odvedel sè seboj. Po dolgem potovanju sta prišla do brezna, iz katerega je bilo slišati zdihovanje in jok.

«Ne morem dalje!» je zavpil mladenič.

«Za to sem te tudi privedel semkaj», mu je rekel črni neznanec; «samo tem potom zamoreš priti iz gozda. V tem breznu je smrt in le-ta te reši muk».

«Joj meni!» zavpije mladenič. «Kdo si ti, ki mi tako svetuje?»

«Jaz sem ob up!»

«Proč od mene!» zavpije mladenič in pade na zemljo.

Ko je zopet odprl oči, stal je pri njemu oni človek v plavi košulji sè sekiro v roki, ki mu je rekel:

«Pojdi z mano, mladenič; res je tvoja pot dolga in polna muk, ali kdor trpi, istemu pomaga Bog».

Mladenič mu je podal roko a neznanec je šel pred njim. Sè sekiro je sekal debela in krajšal pot skozi grmovje.

«Deni na pleča jednega teh hlodov!» zapove mu neznanec.

Mladenič ga je ubogal, dasi je bil truden in ga je mučil glad. Ko je šel dalje, počel se je gozd svetliti, on je postajal veseleji a breme se mu je dozdevalo vedno lažje, ker ga je nosila nada na svojih krilih. Slednjič sta došla na konec gozdu. Pred njima se je v blišču jutranjega solnca razprostirala velika, zelena ravan.

«Zunaj sva», rekel je tujec. «Šuma, skozi katero si šel, je šuma bede. Ne pozabi tega nikdar. Sedaj pa odloži breme!»

Mladič je vrgel hloh raz pleča in vprašal neznanca :
 »Kdo si ti, ki si me vodil tako lepo?»
 »Jaz sem delo!» je rekel tujec in izginil.

Svetišče.

Razdrto zrem svetišče

sred tihega polja,
 svetnike v prah teptane,
 ki so krasili ga.

S trepetom zrem svetišče

razdrto, prazno to —,
 oh, srce v tihih prsih
 svetišče je temno. —

A plamen, ki pred sveto
 podoba dan in noč
 plamtel je — v divji vihuri
 ugasnil je nekoč.

Njegovi zlati vzori
 v prah zgrudili so se —
 prevara bridka strla,
 uničila jih je.

V svetl pa žar ljubezni,
 ki v njem je plapolal,
 se divji piš usode
 je siloma zognal. —

Kristina.

Reformovana obleka.

ozdeva se mi, da misel na reformo ženske obleke se ne dobi v nas rodovitnih tal. Preveč so se privadile slovenske oči francozkim spačenim pojmom estetike na ženskem telesu. Vso eleganco vidimo le v strogem posnemanji krojev, koje si je izmislila kaka francozka krojaška glava. In vendar so često skrajno neokusni, nelepi. Vendar jih pa občuduje ves ženski svet, ker dohajajo iz Pariza in ker so moderni.

Samo prosim, da se nekoliko pomisli kake gorostasnosti smo občudovali vže kot lepe. Kaki nestvori so bile krinoline okoli 50-ega leta. A vendar jih je posnema! ves omikani ženski svet z veliko vnemo. In to isto ženstvo je čez 2-desetletji nosilo tesne princesne obleke s tako ozkimi krili, da so ženske v njih komaj stopale. Spominjam se še izza svoje otroške dobe, kak zopern, da ne rečem oduren, je bil